

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Institution: NAER

Enhed/initialer: CFF/HETOCH

Sagsnr.: 13-7100-000030

Dato: 18. december 2013

Opsummering af Muslingudvalgsmøde den 19. november 2013 **Opstartsmøde vedr. udmøntning af muslingepolitikken**

Mødedeltagere:

Danmarks Fiskeriforening:	Ole Lundberg Larsen, Henrik Lund, Svend Åge Poulsen
Foreningen Muslingeerhvervet:	Viggo Kjølhede
Konsumfiskeindustriens Arbejdsgiverforening:	Søren Mattesen, Jesper Toft
Dansk Akvakultur	Lars Holtegaard
DTU Aqua:	Jens Kjærulf Petersen
Århus Universitet, DCE	Karen Timmermann
Danmarks Naturfredningsforening:	Henning Mørk
Naturstyrelsen:	Marie-Louise Krawack
NAER, Vicedirektør	Karsten Biering Nielsen
NAER, Center for Kontrol (fiskeri):	Søren Palle Jensen, Stig Prüssing
NAER, Center for Fiskeri:	Anja Boye, Helle Torp Christensen (ref.)

Dagsorden:

1. Velkomst og baggrund for mødet v/ NaturErhvervstyrelsen

2. Kort om rammerne for udmøntningen af muslingepolitikken via Muslingeudvalget v/ NaturErhvervstyrelsen

Kort introduktion til muslingepolitikken målsætninger og milepæle - Udmøntning via Muslingeudvalget

3. Bordrunde

Kort præsentation fra udvalgets medlemmer: "Hvad er det vigtigste for din organisation i forhold til udmøntningen af muslingepolitikken med fokus på de 3 spor"

4. "State of play"

a) Præsentation af datagrundlag for konsekvensvurderingerne og den videre udvikling v/ DTU Aqua/DSC

Retning og fokus for kommende konsekvensvurderinger

Anvendelse af sensor og GPS data – fokus på opgørelse af kumulative påvirkninger

b) Præsentation af viden om kulturbankedyrkning v/ DTU Aqua/DSC

Orientering af viden og udvikling på området

c) Orientering om igangværende projekter mv.

5. Køreplan for udmøntningen af muslingepolitikken – oplæg til diskussion v/ NaturErhvervstyrelsen

- a) *Diskussion af handlinger og aktiviteter, der skal føre til udmøntning af muslingepolitikken – fokus på den korte (2014), mellemlange og lange bane (2020) med udgangspunkt i udvalgets input under pkt. 3*
- b) *Drøftelse af form og format: forslag til emner til temamøder*
- c) *Diskussion af mulighed og behov for inddragelse af ekstern viden – evt. via oplæg på temamøder*

6. Opsummering og afrunding v/ NaturErhvervstyrelsen

Opsummering på opstartsmødet vedr. udmøntning af muslingepolitikken:

Indledning

Formålet med opstartsmødet var, at få muslingeudvalgets bidrag til og diskussion af konkrete handlinger og aktiviteter, der skal sikre, at vi kommer i hus med de mål og milepæle, der er fastsat i muslingepolitikken. Omdrejningspunkterne for mødet var således,

- at opridse rammerne for arbejdet med udmøntningen af politikken
- at præsentere datagrundlaget for det videre arbejde med konsekvensvurderinger af muslingefiskeri og produktion i det hele taget jf. præsentationerne givet af DTU Aqua
- at bringe muslingeudvalget på banen, som aktiv spiller i forhold til selv udmøntningen af politikken frem mod 2020.

Rammerne for udmøntning af muslingepolitikken

Formålet med muslingepolitikken er, at fastsætte klare målsætninger og præmisser for en langsigtet grøn omstilling af muslingefiskeri og anden muslingeproduktion med henblik på at opnå en mindre påvirkning af miljøet end i dag.

Målet med politikken er således, at muslingeskrab og anden produktion af muslinger skal være bæredygtigt og leve op til EU's miljødirektiver. For at kunne realisere omstillingen, er der opstillet tre spor i politikken:

- *Spor 1: Habitatdirektivets krav om opnåelse/ genopretning af gunstig bevaringsstatus - muslingeskrab*
Fastsættelse af rammerne for en forvaltning af muslingefiskeri i Natura 2000 områder med fokus på maksimal acceptabel arealpåvirkning.
- *Spor 2: Grøn omstilling – øvrig muslingeproduktion*
Fastsættelse af rammerne for en grøn omstilling af anden muslingeproduktion – line- dyrkning og kulturbankeproduktion skal i højere grad fremmes.
- *Spor 3: Fremtidig muslingeproduktion*
Helhedsorienteret tilgang til muslingeproduktion – sammentænkning af de forskellige produktionsformer med fokus på inddragelse af lokale miljøforhold i planlægningen.

Udmøntning via Muslingeudvalget

Udmøntningen af muslingepolitikken skal ske i regi af og med aktiv deltagelse af Muslingeudvalget. Muslingepolitikken er den fælles ramme for, hvordan udnyttelsen af den danske muslingeressource skal forvaltes, herunder hvilke mål der skal arbejde hen imod, og hvad der skal opnås. En helt central del af dette arbejde, er udvalgets viden og det at få den bragt i anvendelse.

Fokusområder for udmøntningen af muslingepolitikken – bidrag fra Muslingeudvalget

Ved opstartsmødet blev der hovedsageligt fokuseret på politikens spor 1 og 2, mens spor 3 indgik indirekte, som den overordnede sammenhæng mellem de forskellige forslag og bidrag der blev fremlagt ved mødet. Spor 3 vil således løbende indgå i udmøntningen, og vil få mere fokus i takt med udviklingen og fremdriften i spor 1 og 2.

Muslingeudvalgets bidrag til fokusområder og aktiviteter, der skal indgå i udmøntningen af muslingepolitikken, er præsenteret i tabellen nedenfor. Forslagene er listet i tilfældig rækkefølge og forslagene er præsenteret uredigeret. Kun gentagelser er lagt sammen til ét forslag.

Forslagene er formuleret på baggrund af følgende to spørgsmål: Hvilket fokus og aktiviteter ser I som vigtige og nødvendige i forhold til henholdsvis muslingepolitikens spor 1: Målsætninger og principper for muslingeskrab? og muslingepolitikens spor 2: Grøn omstilling af fremtidens muslingeproduktion herunder kulturbankedyrkning, lineproduktion og muslinger fra kompensationsopdræt? og hvordan kan I bidrage til konkret handling på dette område?

Forslag til spor 1	Forslag og bidrag til spor 2
<ul style="list-style-type: none">• Udvikle bund- og linekulture både inden og uden for N2000, i fastlagte områder for at minimere skrab – Erfaringer fra Holland opsamles.• Afgrænse biogene rev i N2000 – behov for definition og kortlægning (opfordring til NST).• Etablering af flerårige licenser med henblik på at sikre kontinuitet og stabilitet i erhvervet, der gør at det udvikles. Nye fiskere kan komme til og virksomhederne kan udvikle markedet. Forslår at nuværende licens fortsat gælder så sæsonstart altid sker rettidigt i alle områder. Vigtigt af hensyn til fortsat afsætning.• Afklaring af mål for acceptabel påvirkning af makroalger.• Klarlægge fiskeriets positive effekter, herunder fjernelse af kvælstof, mindskning af iltsvind. I konsekvensvurderinger tages der kun hensyn til de negative effekter. Derfor bør de positive effekter klarlægges og medtages i kommende vurderinger.• Redskabsudvikling, forbedret fiskerieffektivitet, reduceret miljøeffekt.• Optimering af fartøj forbedret effektivitet og brændstofudnyttelse.• Undersøgelse af søstjerne fiskeri.	<ul style="list-style-type: none">• Barrierer for line- og bundkulturer herunder volumen, investeringer, værdikæde, fersk markedsføring.• Arbejde med konkret/fremadrettet certificering af linemuslinger (økologisk). Økocertificering.• Etablering af fiskeri på søstjerner – specielt ved omplantning, genudlægning og kulturbanker.• Udvikling af og fortsat arbejde med at forbedre viden/udnyttelse af kulturbanker, herunder udarbejdelse af drejebog/håndbog for produktionsmetoden. Endvidere fokus på effekten af flytning af muslinger inden for samme/nære område, og i den forbindelse gennemføre forsøg med flytning af muslinger fra dybt vand til lavt vand i nære/samme område for at undgå iltsvind.• Anvende yngel fra bunden til lineproduktion – skrabe yngel fra områder med risiko for iltsvind og anvende dem til linebrug.• Mangfoldigt erhverv = mangfoldig innovation – erhvervsskabende forskning og udvikling.• Fortsat smidig og effektiv forvaltning for at sikre stabilitet og forudsigelighed. Zoneplanlægning og "blankotilladelser".• Tilskud til etablering og udvidelser – letter øvrig finansiering betragteligt.

<ul style="list-style-type: none"> • Positive effekter af muslingefiskeri. • Regulering, herunder ændring af ration, fleksible ordninger. • Tidsserier – vurdering af tidsserier af skrabs påvirkning over tid. Fokus fremadrettet. • Muslingefiskeri i et næringsfattig økosystem – er det muligt? • Kvantificering af miljøeffekter. 	<ul style="list-style-type: none"> • Fødevarer sikkerhed skal vægtes, men byrden for producenterne lette – omkostning og metode (PSP) • Bekendtgørelse for kulturbankedyrkning – afklare vilkår/spilleregler for tilladelser, def. af områder hvori det kan ske. Fastsættelse af dokumentation/afrapportering - kompensationsmuslinger. • Optimering af kompensationsopdræt – udbredelsespotentialer. • Lokalisering – fysisk planlægning
---	---

Bidragene fra tabellen danner grundlaget for NaturErhvervstyrelsens oplæg til køreplan for udmøntningen af muslingepolitikken.

NaturErhvervstyrelsens oplæg til køreplan for udmøntning af muslingepolitikken

Hovedtemaer, der skal indgå i udmøntningen af muslingepolitikken

Muslingeudvalgets forslag til hvad der er de vigtigste fokusområder for udmøntningen af muslingepolitikken kan opsummeres til nedenstående fem hovedpunkter med underliggende vinkler.

- Datagrundlag
 - Blackbox systemet som kontrolredskab og datagrundlag for konsekvensvurderinger
 - Flerårige konsekvensvurderinger
 - Arealpåvirkning
 - Mål for acceptabel påvirkning af makroalger
- Skrabefiskeri
 - Miljøeffekter - Positive miljøeffekter såvel som negative
 - Redskabsudvikling
 - Fartøjsudvikling
 - Flexibel regulering
- Kulturbanker
 - Identificering af barriere: søstjerner, dødelighed, fysisk planlægning etc.
 - Metodeudvikling - drejebog
 - Arealpåvirkning
 - Fysisk planlægning
 - Yngelressource
- Lineopdræt og kompensationsopdræt
 - Identificering af barriere: volumen, investeringer, værdikæde, fersk markedsføring
 - Fysisk planlægning

- Yngelressource
- Certificering (økologisk)
- Samspil/synergier
 - Samspil mellem produktionsformer
 - Fødevarer sikkerhed – fælles prøvetagning
 - Fremtidens muslingeproduktion under ændrede miljøforhold

Hovedtemaerne og de underliggende vinkler vil blive behandlet på de kommende muslingeudvalgsmøder med henblik på at konkretisere, definere handlinger og fordele ansvarsområder blandt de aktører, der indgår i udmøntningen af muslingepolitikken.

Form og format

Udmøntningen vil ske i regi af muslingeudvalget. Sideløbende med forskningsprojekter og udviklingsinitiativer bliver der afholdt en række temamøder, der behandler og samler op på de forskellige hovedelementer i muslingepolitikken. Mødetemaerne er skitseret ud fra muslingepolitikens mål og milepæle og med baggrund i muslingeudvalgets forslag til fokusområder og aktiviteter.

Endvidere indgår der i politikken en række evalueringer, der skal sikre, at der løbende bliver samlet op på og justeret i planen for udmøntningen af politikken.

Tidsplan for 2014

Det første temamøde omkring udmøntningen af muslingepolitikken bliver afholdt den 4. februar 2014. Temaet for mødet vil være Black box systemet og datagrundlaget for konsekvensvurderinger. Konkret vil mødet handle om hvilke muligheder der er for at dokumentere fiskeriet og hvordan denne dokumentation kan bidrage til at sikre optimal udnyttelse af muslingeressourcen samtidig med, at der tages hensyn til miljøet.

Der vil blive lagt op til en diskussion af mulighederne og begrænsninger i forhold til den udvikling der ønskes inden for rammerne af muslingepolitikken.

Det andet planlagte temamøde omkring udmøntningen af muslingepolitikken bliver afholdt i marts/april måned. Temaet for mødet vil være produktion af muslinger på kulturbanker. På mødet vil vi blandt andet behandle de forslag og ideer, der blev foreslået af muslingeudvalget på opstartsmødet den 19. november 2013, herunder identificering af barriere (søstjerne, dødelighed, fysisk planlægning etc.), metodeudvikling (drejebog), arealpåvirkning, yngelressource (f.eks. linemuslinger), mv. Et nærmere oplæg til mødet udsendes sammen med mødeindkaldelsen.

Det tredje temamøde i 2014 vil blive afholdt efter sommerferien. Temaet for mødet bliver produktion af muslinger på liner og kompensationsopdræt. På mødet vil vi blandt andet behandle de forslag og ideer der blev foreslået af muslingeudvalget på opstartsmødet den 19. november 2013, herunder identificering af barriere (volumen, investeringer, værdikæde, fersk markedsføring etc.), fysisk planlægning, yngelressource, økocertificering mv. Et nærmere oplæg til mødet udsendes sammen med mødeindkaldelsen.

Muslingeudvalget opfordres til aktivt, forud for temamøderne, at melde ind ift. centrale emner og andet som I, som medlem af udvalget, finder særligt relevante. Muslingeudvalget spiller en vigtig rolle i udmøntningen af muslingepolitikken.